

Satakunnan ammattikorkeakoulu

Anssi Lamminen

RADIO KOTVANEN PAIKALLISRADIOKSI

Liiketalous, matkailu, tietojenkäsittely ja viestintä Pori

Liiketalouden koulutusohjelma

Yritysviestinnän suuntautumisvaihtoehto

2008

RADIO KOTVANEN PAIKALLISRADIOKSI

Lamminen, Anssi
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Yritysviestinnän suuntautumisvaihtoehto
Helmikuu 2008
Niskanen, Harri
UDK: 378.6, 654.195.6
Sivumäärä: 49

Asiasanat: Radio Kotvanen, ei-kaupallinen paikallisradio, henkilöstösuunnitelma

Tämän opinnäytetyön aiheena oli selvityksen laatiminen oppilaitosympäristössä toimivalle radiolle paikallisradioksi saattamiseen tarvittavien toimien selvittämiseksi. Radio Kotvaselle on tehty kehittämissuunnitelma opinnäytetyönä vuonna 2006, mutta nyt haluttiin selvittää sitä, miten Internetissä ja kahvila Agoralla kuuluva Radio Kotvanen voitaisiin saattaa ei-kaupalliseksi paikallisradiokanavaksi, joka lähettää ohjelmaa omalla radiotaajuudellaan ympäri vuoden.

Selvitys Radio Kotvasen saattamisesta paikallisradioksi tehtiin toimeksiantona Satakunnan ammattikorkeakoululle. Työssä selvitettiin radiotoiminnan historiaa sekä radion kuunteluastetta Suomessa. Lisäksi työssä selvitettiin, mitä lupia, sopimuksia ja tekniikka Radio Kotvanen tarvitsee voidakseen toimia radioaalloilla. Opinnäytetyössä selvitettiin myös Radio Kotvasen mahdollista lähetys- ja henkilöstörakennetta ohjausryhmän avulla.

Selvityksestä havaittiin, että Radio Kotvanen tarvitsee toimiakseen valtioneuvoston myöntämän radioluvan. Valtioneuvosto käynnistää seuraavan radiolupakierroksen vuonna 2011. Musiikkiin liittyvät sopimukset havaittiin myös tärkeänä osana Radio Kotvasen toimintaa. Lisäksi radiokanavan toiminnan kannalta pidettiin tärkeänä, että Radio Kotvasella olisi selkeä henkilöstöorganisaatio, josta tulisi ilmi henkilöstön tehtävät.

TRANSFORMING RADIO KOTVANEN INTO A LOCAL RADIO

Lamminen, Anssi

Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business and Administration

Organisational Communication

February 2008

Niskanen, Harri

UDC: 378.6, 654.195.6

Number of Pages: 49

Key Words: Radio Kotvanen, non-commercial local radio, personnel plan

The purpose of this thesis was to chart the procedures for transforming a radio operating in a school environment into a local radio. A development plan in the form of a thesis was made for Radio Kotvanen in 2006. However, the aim of this thesis was to find out how Radio Kotvanen, audible in the cafeteria Agora and on the Internet, could be changed into a non-commercial local radio channel, which would send program on its own frequency round the year.

This thesis was commissioned by Satakunta University of Applied Sciences. First, the thesis focused on the history of radio activities and listening figures in Finland. Secondly, the thesis examined what licences, agreements and technology would be needed for Radio Kotvanen to be able to operate on radio waves. Finally, the structure of the key staff was explored with the help of a counselling group.

The results show that to be able to operate Radio Kotvanen needs a radio licence from the Government. The next time the licences for radio activities can be applied will be in the radio licence round in 2011. In addition, the agreements related to music and its presentation would form an important part of the activities of Radio Kotvanen. Further, the results indicate that it is extremely important for the function of Radio Kotvanen to have a clear organisation of staff with distinct job descriptions

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
1.1	Työn tavoitteet	6
1.2	Työn rakenne	7
2	TUTKIMUSMENETELMÄN ESITTELY.....	8
3	RADIO, VIESTIN JA SEURALAINEN	10
3.1	Radion historiaa Suomessa	10
3.2	Radio joukkoviestimenä	12
3.3	Radion kuuntelu Suomessa.....	13
4	ERILAISIA RADIOKANAVAMALLEJA	16
4.1	Yleisradio.....	16
4.2	Valtakunnallinen mainosradio	17
4.3	Paikalliset radiot	17
4.4	Ei-kaupalliset radiokanavat.....	18
4.5	Internet-radiot	20
5	RADIO KOTVANEN	21
5.1	Radio Kotvasen historia.....	21
5.2	Radio Kotvasen tilanne vuonna 2007	22
6	RADIO KOTVASEN FORMAATTI	24
6.1	Ohjelmarunko ja radioformaatti.....	24
6.2	Lähetyksien ajankohdat	26
6.3	Lähetyksien kellonaika	27
6.4	Lähetyksen ulkopuolinen aika	27
7	RADIO KOTVASEN HENKILÖSTÖORGANISAATIO	29
7.1	Henkilöstösuunnitelma	29
7.1.1	Vastaava toimittaja tai tuottaja.....	30
7.1.2	Päätoimittajaharjoittelija	31
7.1.3	Päätoimittajan assistentti ja toimittajat.....	31
7.2	Organisaatorakennemalleja.....	33
8	KANAVAN MAHDOLLISTAVAT LUVAT JA SOPIMUKSET.....	36
8.1	Radioaalto- ja kanavasopimukset	36
8.2	Teosto-sopimukset	38
8.3	Gramex-sopimukset	39
9	KANAVAN MAHDOLLISTAVA TEKNIikka	40

9.1 Radio Kotvasen tämän hetkinen laitteisto	40
9.2 Lähetykseen tarvittava laitteisto ja hinnat	40
10 SUUNNITELMAN KUSTANNUSARVIO	42
11 POHDINTA	45
12 LÄHTEET	47

1 JOHDANTO

Sain idean opinnäytetyöhöni yksikkömme johdolta suorittaessani harjoitteluani kevätlukukaudella 2006 toimipisteemme kampusradiossa, Radio Kotvasessa. Sain tuolloin tehtäväkseni ottaa selvää, mitä vaaditaan Radio Kotvasen saattamiseen ei-kaupalliseksi paikallisradiokanavaksi. Tein pienen selvityksen toimipisteemme johdolle siitä, mitä toimintoja radioluvan saamiseen liittyy, mutta aihe tuntui tuolloin selvitysraporttia laajemmalta. Kotvasen saattaminen paikallisradioksi kypsyi opinnäytetyöaiheeksi loppukevään ja kesän 2006 aikana. Selvitystyö tuntui mielenkiintoiselta ja haastavalta.

1.1 Työn tavoitteet

Tarkoitukseni on tehdä selvitys ja toimintaohje siitä, miten saatetaan toimipisteemme radio, Radio Kotvanen radioaalloille Porin alueella. Luon oppaan siitä, miten Radio Kotvasen voi saattaa ei-kaupalliseksi paikallisradioksi ja mitkä ovat sen vuositasoiset kustannukset. Toiminnallisesta opinnäytetyöstäni ei tule erillistä opaskirjasta tai ohjekansiota vaan opinnäytetyöni on itsessään ohjeistus aiheesta.

Selvitän myös tarvittavat musiikin soittoon liittyvät lait ja asetukset sekä radiotaajuuden käyttöön liittyvät sopimukset. Sopimukset ovat oleellinen osa sitä, minkälainen kanava Radio Kotvasesta muotoutuu.

Tavoitteenani on myös kehittää Radio Kotvaselle sopiva ohjelmakehys, jota apuna käyttäen se voi helposti aloittaa toimintansa. Henkilöstövoimavaroilla on tärkeä merkitys sille, minkälainen on Radio Kotvasen ohjelmaformaatti, joten laadin tässä työssä myös esityksen Radio Kotvasen organisaatorakenteesta. Tarkoitukseni on luoda toimiva organisaatio, jossa kaikilla on tehtävänsä ja jossa kaikki tietävät, mikä on kenenkin vastuulla. Tehtävänäni on luoda esitys Radio Kotvasen organisaatoraken-

teesta, ohjelmaformaatista ja selvittää sen kustannukset. Lisäksi selvitän, mitä vaadittavaa tekniikkaa ja laitteita radiotoiminnan mahdollistamiseksi tarvitaan.

1.2 Työn rakenne

Teoriaosuudessa selvitän radiota ja sen toimintaa sekä historiaa Suomessa. Tarkastelen radiota joukkoviestintävälineenä ja selvitän, mitä eri ohjelmaradioesimerkkejä Suomessa on. Teoriaosuudessa selvitän myös Radio Kotvasen historiaa ja tarkastelen, mikä sen tilanne on tällä hetkellä.

Toiminnallisessa osiossa esittelen Radio Kotvasen ohjelmarunko- ja henkilöstörakennemallin, jonka kehittämiseen olen käyttänyt tätä opinnäytetyötä varten perustetun ohjausryhmän konsultaatiota sekä aiheesta saatavilla olevaa kirjallisuutta.

Kun olen saanut rakennettua Radio Kotvasen ohjelmamallin, voin alkaa selvittämään, mitä ja minkälaisia musiikkiin liittyviä sopimuksia kyseinen malli tarvitsee. Lopuksi esitän arvion luomani esimerkin vuosikustannuksesta.

2 TUTKIMUSMENETELMÄN ESITTELY

Opinnäytetyöni on toiminnallinen opinnäytetyö. Päädyimme tähän ratkaisuun ohjaajani kanssa, koska tarkoitukseni on luoda ohjeistus, jota voi käyttää tukena käynnistettäessä radion paikallistamisprosessia, joten toiminnallinen tutkimusmetodi sopii parhaiten opinnäytetyöni luonteeseen.

Toiminnallinen opinnäytetyö toimii vaihtoehtona ammattikorkeakoulujen tutkimuksellisille opinnäytetöille. Toiminnallinen opinnäytetyön on tarkoitus tavoitella toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. Se voi olla ohjeistus, ympäristöohjelma tai turvallisuusohjeistus. Se voi olla myös jonkin tapahtuman järjestäminen tai messuosaston suunnittelu. Toiminnallisen opinnäytetyön toteutustapoja voi olla monia: Cd, kirja, kansio, kotisivut ym. Oleellisena osana toiminnalliseen opinnäytetyöhön kuuluu käytännön toteutuksen lisäksi myös raportointi tutkimusviestinnän keinoin. (Airaksinen & Vilka 2003, 9.)

Tulen käyttämään työssäni toiminnallisen opinnäytetyön mahdollistamaa ohjausryhmän konsultaatiota yhtenä tiedonhankintatapana. Toiminnallisessa opinnäytetyössä voi käyttää niin kutsuttua suuntaa antavaa tietoa, joten haastattelujen litterointi ja kirjoittaminen ei tarvitse olla yhtä järjestelmällistä ja tarkkaa kuin tutkimuksellisissa töissä. (Airaksinen & Vilka 2003, 63,64.)

Ohjausryhmä perustettiin syksyllä 2007 ja tein sille esityksen, jossa ehdotin Radio Kotvaselle sopivia lähetyspäiviä sekä lähetysajankohtia. Esityksessä oli myös esimerkki Radio Kotvasen mahdollisesta henkilöstöorganisaatiosta.

Ohjausryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt: koulutusjohtaja Marja-Leena Blomroos, yritysviestinnän päätoiminen tuntiopettaja ja Radio Kotvasen harjoittelijan ohjaaja Marika Pöyri sekä tietojenkäsittelyn päätoiminen tuntiopettaja Reijo Koivula. Asiantuntijaryhmän tarkoitus on antaa oma ammatillinen näkemysensä Radio Kotvasen kehittämiseen. Jokaisella ohjausryhmään kuuluvalla jäse-

nellä on oma erikoisalansa: Marja-Leena Blomroosilla hallinnolliset aiheet, Marika Pöyrillä radio-ohjelman sisällöllinen ja toiminnallinen aihealue sekä lisäksi Reijo Koivula antaa ammatillisen näkemyksensä tarvittavasta audiotekniikasta.

3 RADIO, VIESTIN JA SEURALAINEN

3.1 Radion historiaa Suomessa

Radio, sanomalehtien ohella nousi tärkeäksi uutismediaksi sotavuosien aika. Se sai suosiota viestimenä nopeutensa takia, mutta myös siksi, että sen kautta välittyivät puheet ja tunnelmat suorana ja elävänä lähetyksenä. Radiolähetyksiä kuunneltiin sota-aikana oman väen ja naapurienkin seurassa. Radio on nykyäänkin yksi kriisiviestinnän tärkeimmistä viestintävälineistä. (Nordenstreng, Wiio, O. 1994, 21.)

Sähköisen viestinnän kehitys on ollut nopeaa toisen maailmansodan jälkeen. Vaikka radio on ollut jo olemassa 1920-luvulta lähtien, tuli siitä vasta 1940- ja 1950-luvulla joka kodin sähköinen viestin Suomessa. Radio ja tv-verkot kattoivat koko valtakunnan, ja Suomi oli pohjoismaiden huipputasoa lähetettyjen ohjelmien määrässä 1970-luvulle siirryttäessä. Tuolloin kansalaiset kuuntelivat radio-ohjelmia keskimäärin kaksi tuntia vuorokaudessa, television seuranta oli tuolloin myös samaa luokkaa. (Nordenstreng & Wiio, O. 1994, 17,18.)

Radiolla on ollut kaksi ideaalityyppiä: perinteinen länsieurooppalainen radio, joka oli 1980-luvulle saakka osa valtakunnallista yleisradiomonopolia. Valtiovalta kontrolloi tätä radiotyyppiä taloudellisissa ja organisatorisissa aiheissa, mutta antoi vapautta ohjelmepoliittisissa kysymyksissä. Toinen ideaalityyppi on amerikkalainen kaupallinen radio, joka painottuu periaatteessa pieniin paikallisiin kanaviin sekä muutamiin valtakunnallisiin ketjuihin. Amerikkalainen kaupallinen radio rantautui Eurooppaan 1980-luvulle tultaessa muuttaen perinteistä länsieurooppalaista radiotyyppiä. Julkisen palvelun yleisradiot saivat kilpailijoita kaupallisista radioista. (Kempainen 2001, 9.)

Valtioneuvosto asetti 20. joulukuuta 1979 komitean tekemään radio- ja tv-toimintaa käsittelevän selvityksen ja sen pohjalta valmistelemaan hallituksen esityksen uudeksi

radiolainsäädännöksi. Komitea luovutti neljännen osamietintönsä (KM 1984:7) hallitukselle 31.1.1984. Radio- ja televisiokomitea kertoi mietinnössään, että valtakunnallinen yleisradiotoiminta poikkeaa selvästi luonteeltaan pienimuotoisesta yleisradiotoiminnasta. Komitean mukaan valtakunnan ja aluetason yleisradiotoimintaa tulee harjoittaa parlamentaarisesti valvottu Yleisradio sekä lisäksi ne, joille voidaan tulevaisuudessa mahdollisesti myöntää toimilupia. Komitean sisäisen mielipiteen jakajana toimi mainostaminen radiossa, joka oli vielä 70-luvulla kuuma puheenaihe. Komiteoiden vasemmistopoliitikot vierastivat radiomainontaa paikallistasolla sananvapauden heikkenemisen takia, kun taas oikeistopoliitikot tahtoivat paikallisradioille enemmän toimivapautta. (Kemppainen 2001, 118,120.)

Radio- ja televisiokomitean työ ei johdattanut komitean ehdottaman viestintäneuvoston perustamiseen eikä sen suunnittelemaa yleisradiolakia eikä teknistä radiolakia koskaan säädetty, mutta komitean työ loi radiotoiminnan suhteen oivan pohjan. Tästä alkoi vaihtoehtoisen radiotoiminnan varsin nopea kehitys. Komitean esityksessä oli siis kaksi suuntalinjaa. Toinen sisälsi mainoksettoman paikallisradiotoiminnan Yleisradion lähettimillä, kun taas toinen suuntalinja olisi mainoksetonta ja mainoksellista kokeilutoimintaa lähiradiotasolla (lähiradion kuuluvuus enint.10 km). Liikenneministeriö valitsi näistä kahdesta lähiradiosuuntalinjan, jonka johdosta alkoi toimilupien myöntäminen lähinnä kaupallisille paikallisradioille. Vuoden 1985 vappuna aloittivat ensimmäiset paikallisradiot toimintansa Suomessa. (Kemppainen 2001, 118,120.)

Vuonna 1985 yksityisen paikallisradiotoiminnan alettua 33 hakijaa 22 paikkakunnalta saivat valtioneuvoston myöntämän kokeiluluvan. Vuoden 1986 alkuun mennessä 19 radioasemaa oli käynnistänyt toimintansa. Yleisradion monopolitoiminta radioaalloilla sai täten uuden haasteen. Varsinkin nuoret ottivat uudet radiot vastaan tyytyväisinä Yleisradion ohjelmatarjontaan. (Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 118.)

3.2 Radio joukkoviestimenä

Mediassa radio sijoittuu joukkoviestinnän sähköisen viestinnän osa-alueeseen. Sähköisen viestinnän osuus on kasvanut jonkin verran joukkoviestintämarkkinoista. Noin 75 prosenttia sähköisen viestinnän kokonaismarkkinoista kuuluu televisio- ja radiotoiminnalle. Vaikka sähköisen viestinnän ylivoimaisesti vahvin väline on televisio, on Suomi eurooppalaisittain katsottaessa merkittävän vahva radiomaa. Radion kuuntelu on meillä runsasta sekä aktiivisesti että passiivisesti. (Wiio, J. 2006, 24,25.)

Radiojournalismin pelisäännöt ja periaatteet noudattavat periaatteessa samoja sääntöjä kuin muiden viestinten journalismi. Radion vahvuudet televisioon verrattuna ovat nopeus ja yksinkertaisuus, jos niitä verrataan teknisesti ja toiminnallisesti, koska radiossa tarvitaan vähemmän tekniikkaa ja käyttöhenkilökuntaa. Nykyään radiojournalismin määrittää nopeus. Reaaliaikainen tapahtumien kuvailu ja selostaminen ovat suuri osa radiojournalismia. Nykyään interaktiivinen viestintä kanavan ja kuuntelijan välillä on lisääntynyt. (Nukari & Ruohomaa 1997, 136.)

Radion vahvuus mediana on sen henkilökohtaisuus. Juontaja puhuttelee yleensä yksittäistä kuuntelijaa eikä kokonaisia massoja. Eli radio viestii ihmiseltä ihmiselle. Tunnetilat kuuluvat puhujan äänessä vahvasti. Kaikenlaiset tunnetilat välittyvät ja kuuluvat äänessä: nauru, viha, tuska ja myötätunto. Äänen sävy voi vakuuttaa paljon voimakkaammin kuin puheen sisältö. (Chantler & Stewart 2003, 10-11.)

Kansallisen radiotutkimuksen mukaan radio tavoitti viikoittain 95 prosenttia ja päivittäin 78 prosenttia suomenkielisestä yli 9 vuotta täyttäneestä väestöstä (Finnpanel Oy. 2007 [WWW-sivu]). Radion merkitys joukkoviestimenä on tilastojen mukaan edelleen erittäin suuri, vaikka kuluttajalle on nykyään tarjolla erilaiset mobiilipalvelut sekä Internetin tuomat palvelut.

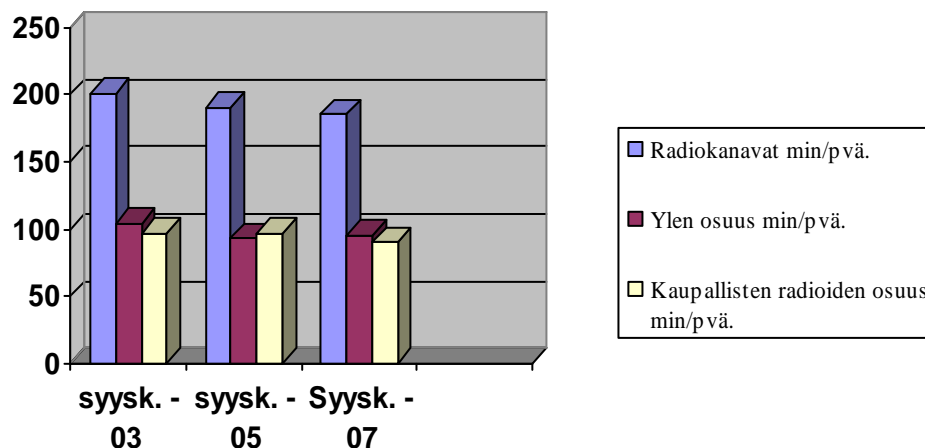
Radio ja radion kuuntelu on osa arjen kokemusta. Radion arkisuuteen kuuluu usein se, ettei ohjelmia esimerkiksi julkisilla paikoilla tai työpaikoilla enää valita tai laitetta ei edes kytketä päälle, koska se on jo kytkettynä päälle osana jokapäiväistä arkea. (Nukari & Ruohomaa 1997, 29.)

Viestinnän vastaanotto tulee tulevaisuudessa yhä enemmän mobilisoitumaan ja sähköistymään. Esimerkiksi matkapuhelimissa olevat lisäpalvelut mahdollistavat etenkin sähköisen viestinnän käytön, radion mukaan lukien, joka on jo irtaantunut käsitteestä väline. Todennäköisesti myös sanomalehdet tulevat yhä enemmän osaksi sähköistä mediaa, vaikka niiden suosio tulee säilymään korkeana. (Wiio, J. 2006, 75.)

Informaatiotulvan kasvaessa ja jakeluteiden vapautuessa median kansallisen säätelyn painoarvo heikkenee, koska esimerkiksi Internet ei alistu kansalliselle säätelylle. Myös televisioyhtiöt voivat tulevaisuudessa fuusioitua suuriksi kansainvälisiksi mediakanaviksi. Tarkoitus on kuitenkin tulevaisuudessakin taata kansallisen median säilyvyys säätelyn avulla. Julkisen yleisradiotoiminnan merkitys nimenomaan tässä asiassa kasvaa, koska se jää tulevaisuudessa luultavasti ainoaksi aidoksi kansalliseksi sähköisen viestinnän elementiksi. (Wiio, J. 2006, 75,76.)

3.3 Radion kuuntelu Suomessa

Kansallinen radiotutkimus (KRT) on tärkein radioalan yksityisten radioiden ja Yleisradion yhteinen tutkimushanke, joka mittaa yleisömääriä ja -rakenteita. Finnpanel Oy toimii tämän tutkimuksen toteuttajana, jossa tietoja kerätään yli 10 000 radiokuuntelijalta. Tämän vuoksi tutkimuksen painoarvo on radioalalla suuri. (Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 238.)

Kuvio 1. Radioiden keskimääräinen kuunteluaste (Finnpanel Oy. 2007 [WWW-sivu].)

Radiota kuunneltiin Suomessa syyskuussa 2003 keskimäärin 201 minuuttia päivässä. Ylen osuus kuunteluajasta oli 104 minuuttia eli 51,7 prosenttia ja kaupallisten radioiden kuunteluosuus oli 97 minuuttia eli 48,2 prosenttia päivässä. Kaksi vuotta myöhemmin syyskuussa 2005 radion keskimääräinen kuuntelu-aika oli yhteensä 190 minuuttia, josta Ylen osuus oli 93 (48,9 prosenttia) minuuttia päivässä ja kaupallisten radioiden yhteisosuus oli 97 minuuttia (51 prosenttia) päivässä. Vuoden 2007 syyskuussa radion keskimääräinen päiväkuuntelu-aika oli 185 minuuttia, josta Ylen kuuntelu-aika oli 95 minuuttia (51,3 prosenttia) ja kaupallisten radioiden kuuntelu-aika oli 90 minuuttia (48,6 prosenttia) päivässä. (Finnpanel Oy. 2007 [WWW-sivu].)

Televisiota katsottiin vuonna 2004 keskimäärin 137 minuuttia päivässä. Vuonna 2005 Television katsominen oli lisääntynyt 32 minuutilla 169 minuuttiin vuorokaudessa. (Finnpanel Oy. 2007 [WWW-sivu].)

Internetin käyttö Suomessa on lisääntynyt. Esimerkiksi keväällä 2003 Internetiä käytti 66 prosenttia 15-74-vuotiaasta väestöstä vähintään kerran viikossa. Keväällä 2007 Internetiä käytti vähintään kerran viikossa 79 prosenttia väestöstä. Internetissä käytetty aika kului enimmäkseen sähköpostien lukemiseen ja lähettämiseen, tiedonetsintään ja pankkiasioihin. (Tilastokeskus. 2007 [WWW-sivu].)

Tilastoja tarkastelemalla voidaan todeta, että television ja Internetin käyttö sähköisenä mediakanavana on lisääntynyt radion kustannuksella. Radio onkin pyrkinyt vastaamaan Internetin tuomaan kilpailuun mahdollistamalla radion kuuntelun Internetissä. Esimerkiksi Yle mahdollistaa verkkosivuillaan ohjelmiansa reaaliaikaisen kuuntelun ja esimerkiksi Porin paikallisradio Radio Pori mahdollistaa SM-liigajoukkue Porin Ässien selostuksen myös Internetin välityksellä.

Radio on pysynyt sähköisen median kehityksessä mukana myös mobiilipalvelujen puolella, sillä vuonna 2005 noin 800 000 suomalaisella eli joka kuudennella oli matkapuhelin, jossa oli lisätoimintona radio. Finnpanelin tutkimuksen mukaan noin 20 prosenttia radiollisen matkapuhelimen omistajista kuuntelee vähintään viikoittain radiota. (Finnpanel Oy. 2007 [verkkotiedote 2005].)

4 ERILAISIA RADIOKANAVAMALLEJA

4.1 Yleisradio

Yleisradioyhtiö perustettiin keväällä 1926, ohjelmatoimintansa sen aloitti samana syksynä. O.Y. Suomen Yleisradio – Finlands Rundradio A.B. muutettiin lailla osakeyhtiöksi, jonka pääomistajaksi, tässä tapauksessa vähintään 90 prosenttia osakkeista, tuli lain mukaan valtio vuonna 1934. Tästä vuodesta vuoteen 1954 Yleisradiolla oli tosiasiallinen yleisradiotoiminnan monopoli. (Salokangas 1994, 94, 95.)

Radiotoiminnan yksinoikeus säilyi kansallisella yleisradioyhtiöllä vuodesta 1934 yli 50 vuotta. Tämä kansallinen ääniradiomonopoli rikkoutui vasta 1985, kun alettiin myöntää toimilupia paikallisradiokokeiluille. Nykyään lupamaksuilla rahoitettu Yleisradio Oy vastaa valtakunnallisesta ja alueellisesta yleisradiotoiminnasta ja paikallisradiot kilpailevat paikallisesta yleisöstä. (Hujanen & Moring 1994, 101.)

Valtioneuvosto muutti radiojärjestelmää vuonna 1985, jolloin se alkoi myöntää kokeilulupia kaupallisille mainosradioille. Yleisradio sai tästä itselleen kilpailijan. Uudenlainen radiotyyppe alkoi kerätä kuuntelijoita, joten Yleisradionkin oli muutettava toimintaansa. 1990-luvulla Yleisradio jatkoi radiotarjonnan profilointia. Kahden valtakunnallisen verkon rinnalle oli vähitellen muotoutunut kolmas, alueellisiin lähettiimiin pohjautuva verkko. Tämän verkon pohjalle rakennettiin sekä alueelliset ohjelmat että uutis- ja ajankohtaisohjelmatkin. Kanava sai nimekseen Radio Suomi. Radion 1-verkko profiloitui entisestään selvästi perinteiseksi ohjelmakanavaksi, joka tarjosi muun muassa kulttuuriohjelmia ja dokumentteja sekä soitti klassista musiikkia. 1-verkon nimeksi tuli Ylen Ykkönen. Radion 2-verkko suunnattiin nuorisolle ja nuorille aikuisille. Kanava sai nimekseen Radiomafia. (Hujanen & Moring 1994 110.)

4.2 Valtakunnallinen mainosradio

Valtakunnallinen mainosradio Radio Nova käynnisti lähetyksensä vuonna 1997. Nova sai suuren suosion heti alussa, ja se nousi varteenotettavaksi kilpailijaksi sekä Yleisradiolle että paikallisille mainosradioille. Nova aloitti toimintansa vahvasti. Noin puolessa vuodessa se valtasi pääkohderyhmissään (20-44-vuotiaat) noin neljänneksen kuunteluosuuden. Häviäjiä tässä kilpailussa olivat Yleisradion kanavat ja paikallisradiot. Nykyisin Nova on tytäryhtiönä osa Alma Media-konsernia. (Sauri 2001, 58,59.)

Toimiluvan myöntäminen Novalle tiesi uutta murrosta suomalaisessa kaupallisen radion toimilupapolitiikassa. Ennen Radio Novaa yksinoikeus valtakunnallisen radion ohjelmatoimintaan oli ainoastaan julkisen palvelun Yleisradiolla. Novan alkamisen jälkeen Yleisradiolla oli yksinoikeus ainoastaan julkiseen palveluun. Nova purki monet paikallisradioiden mono- ja duopolit toimilupa-alueidensa kaupalliseen viestintään, mutta samalla sille annettiin ainoan valtakunnallisen radion monopoliasema. (Ala-Fossi 1999, 19.)

Radio Novasta on tullut tietynlainen kaupallisen radion standardi, johon paikalliset mainosradiot pystyvät vertaamaan itseään ja täten kehittämään omaa toimintaansa (Ala-Fossi 1999, 171).

4.3 Paikalliset radiot

Mainosrahoitteiset kaupallisradiot tulivat 1980-luvulla Yleisradion kilpailijoiksi. Vuonna 1994 valtioneuvosto myönsi luvan 59 paikallisradiolle. Paikallisradiot maldasivat kuulijoiden ja kanavan välistä kuilua, joka oli tuolloin konservatiivisen Yleisradion ongelmana. Nuoret toivottivat paikalliset radiokanavat lämpimästi tervetulleeksi viihteellisemmän musiikin ja läheisen ohjelmatarjonnan ansiosta. (Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 118, 119.)

Yksityisillä radioasemilla oli taloudellisesti vaikeaa 1990-luvulla. Kaupallisten asemien taloustilastojen valossa tutkituista radiokanavista vuosittain vähintään puolet tekivät tappiollisen nettotuloksen vuosina 1994-1998. Edes radiokentän rakenneuudistukset tai kaupallisten mainosradioketjujen lanseeraus eivät nostaneet alaa kasvuun. Paikallisradioiden liikevaihto joukkoviestinnän kokonaisliikevaihdosta on vain alle yksi prosentti. (Sauri 2001, 60.)

4.4 Ei-kaupalliset radiokanavat

Ei-kaupallista radiota ylläpitävät erilaiset sivistysjärjestöt ja viestinnän opistot, kuten esimerkiksi Tampereen yliopisto. Nämä radiot toimivat pääosin vapaaehtois- ja opiskelijavoimin ja niiden budjetit ovat pieniä. Ei-kaupallisten radioiden toimintaajatukset voivat myös vaihdella. Ne voivat olla opiskelijoiden tuottamaa opiskelijaradiota tai yhteisöradiota pienemmille kulttuuriryhmille. (Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 123.) Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on luoda Radio Kotvaselle ohjeistus siitä, miten se pystytään saattamaan tällaiseksi ei-kaupalliseksi radiokanavaksi, joka lähettää ohjelmaa omalla radiotaajuudella.

Ei-kaupallista paikallisradiotoimintaa esiintyy kuitenkin vähän. Syykin on yksinkertainen: rahoituksen puute. Kun mainosrahoitusta ei ole, niin tarvitaan tukea muualta. Jotkin radioasemat rahoittavat toimintaansa myymällä ohjelma-aikaa alueensa yhdistyksille ja järjestöille. (Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 123-124.)

Ei-kaupallisten radiokanavien lähetysajat poikkeavat myös merkittävästi mainosradiosta. Useat kaupallisradiot lähettävät ohjelmaa ympäri vuorokauden, kun taas ei-kaupallisten radiokanavien lähetyksien ajankohdat ovat vaihtelevia, 4:stä jopa 40 tuntiin viikossa. (Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 123,124.)

Tamperelainen yliopistonalainen Radio Moreeni on yksi esimerkki ei-kaupallisesta radiokanavasta. Vuonna 1989 syntynyt Radio Moreeni kuuluu Tampereen alueella. Sen kuuluvuussäde on noin 50 kilometriä Näsinneulasta. Aluksi kanavan nimi oli Yliopistoradio, mutta nimi vaihtui Moreeniksi ensimmäisen vuoden jälkeen. Moreeni toimii Tampereen yliopiston alaisuudessa, ja se on osana antamassa opintopisteitä yhteiskuntatieteiden maisterin arvonimeen johtavassa opintokokonaisuudessa. (Radio Moreeni. 2007. [WWW -sivu].)

Radio Moreenilla on päätoimittaja ja toimituspäällikkö, jotka vastaavat yhdessä professori Taisto Hujasen kanssa Moreenin toiminnasta. Lisäksi Radio Moreenilla on neuvottelukunta, johon kuuluu edustajia eri oppilaitoksista. Neuvottelukunnan on tarkoitus kokoontua tarvittaessa ja osallistua esimerkiksi uuden päätoimittajan nimitämiseen. Radio Moreenin rahoitus perustuu pääosin Tampereen yliopiston tukeen, ja lisäksi varoja Moreeni saa järjestöille myydystä ohjelma-ajasta. (Radio Moreeni. 2007. [WWW -sivu].)

Radio Moreenin ohjelma-aika keskittyy arkeen aamu seitsemästä ilta kahdeksaan. Uutisia Moreeni lähettää yleensä tasatunteina. Radio-ohjelman ulkopuolisen ajan ilta kahdeksasta aamun tunneille Moreeni täyttää klassisella musiikilla. Ohjelmatiedot päivittyvät viikoittain Radio Moreenin verkkosivuilla. (Radio Moreeni. 2007. [WWW -sivu].)

Tampereen yliopiston radiotyön lehtori Marko Ala-Fossi kertoi, että hän on toiminut Moreenin päätoimittajana vuodesta 2004. Hän kertoi, että ajatus yliopistoradiosta lähti professori Kaarle Nordenstrengiltä. Ala-Fossi kertoo myös, että Tampereen yliopisto sai vuonna 1989 Suomen kulttuurirahaston apurahan, jolla katettiin lähinnä studiolaitteista, lähettimistä ja antennista aiheutuneita kuluja. Moreenilla oli viime vuoteen asti oma lähetin ja sille vuokratut tilat Näsinneulassa, mutta kun vanha lähetin kävi korjauskelvottomaksi, yliopisto siirtyi ostamaan jakelupalvelut Digitalta. (Sähköposti, Ala-Fossi 22.3.2007)

4.5 Internet-radiot

Internet-radiot ovat nykyaikaa. Radio Internetissä -idea kasvaa koko ajan ja valittavana on tuhansia erilaisia radiokanavia, tosin jotkin niistä ovat maksullisia. Internet-radio on käytännöllinen tapa viestiä ja yhdistää pienetkin harrasteryhmät ympäri maailmaa, ja sillä pystyy tarjoamaan palveluja maailmanlaajuisesti. Isossa Britanniassa monet radioasemat käyttävät streaming-tekniikkaa siirtääkseen lähetyksensä Internetiin, josta se on kuunneltavissa kaikkialla maailmassa. (Chantler & Steward 2003, 7.) Suomessakin on useita Internet-radioita, ja muun muassa Yleisradio mahdollistaa radiolähetyksensä kuuntelemisen Internetissä. Internetradioidea on mielestäni tehokas. Se yhdistää kaksi sähköistä mediaa yhdeksi tehden siitä entistä interaktiivisemmän ja nopeamman mediakanavan.

5 RADIO KOTVANEN

5.1 Radio Kotvasen historia

Radio Kotvanen on yksi kolmesta Satakunnan ammattikorkeakoulun monimediakonseptissa olevista informaatiokanavista. Konseptin kaksi muuta kanavaa ovat TV Kotvanen sekä Kotvanen Online. Cimmo Nurmi kertoo (henkilökohtainen tiedonanto 15.2.2006), että Radio Kotvanen syntyi monien osien summasta. Tuotettujen TV-lähetysten vaatima työtaakka osoittautui vaikeaksi kantaa opiskelijavoimin, joten haluttiin laittaa jo tehdyt jaksot näkyville jonnekin. Tällöin oma Internet-sivusto osoitautui oikeaksi kanavaksi. Samaan aikaan Agora-sisätorille suunniteltiin äänentoistolaitteita ja yritettiin löytää kaikkia ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita yhdistävää toimintaa. Lisäksi Satakunnan ammattikorkeakoulussa oli meneillään kehittämisprojekti, Internet-pohjaisesta Streaming-järjestelmää liikkuvalla kuvalla, jota voitiin soveltaa myös äänen välittämiseen. Näiden tapahtumien summasta päätti Cimmo Nurmi Radio Kotvasen perustamisesta.

Radio Kotvanen aloitti toimintansa syksyllä 2004 Johanna Niemisen päätoimittajakaudella. Keväällä 2005 päätoimittajana toimi Petra O'Rourke. Hänen assistenttikseen valittiin syksyn 2005 tuleva päätoimittaja Olli Annala. Annalan aloittaessa harjoittelunsa päätoimittajana 2005 assistentiksi hänelle valittiin kevään 2006 tuleva päätoimittaja Anssi Lamminen. Satu Saarivuori otti vastaan syksyn 2006 päätoimittajatehtävän. Vastaavana päätoimittajana on vuodesta 2004 toiminut Marika Pöyri.

Opiskelijatoimittajia Kotvasella on sen uran aikana ollut kahdesta viiteen lukukaudessa. Lisäksi ohjelmia ovat tuottaneet muutkin opiskelijat liittyen heidän opintojaksoihinsa. Täten Radio Kotvaseen on saatu tuotettua monipuolista ohjelmaa.

5.2 Radio Kotvasen tilanne vuonna 2007

Radio Kotvasen ohjaava opettaja ja vastaava päätoimittaja on tällä hetkellä yritys- viestinnän opettaja Marika Pöyri. Päätoimittajana toimi keväällä Riitta Karppinen. Kevätkaudella 2007 Kotvasella oli seitsemän opiskelijatoimittajaa. Yksi toimittaja vastasi urheilutoimituksista ja yksi henkilö tuotti kulttuuriohjelmaa. Loput toimittajista tuottivat Kotvaseen ohjelmaa radiopalavereissa sovitulla tavalla.

Radiolähetysten määrä on lisääntynyt Kotvasen aloitukseen verrattuna. Vuodesta 2004 helmikuuhun 2006 asti Kotvanen lähetti ohjelmaa kahtena päivänä viikossa, tiistaisin ja torstaisin. Lähetykset olivat yhden tunnin mittaisia. Maaliskuussa 2006 ohjelmarakennetta uudistettiin siten, että lähetystunteja alettiin ajaa neljä kertaa viikossa, maanantaista torstaihin. Samalla muutettiin lähetysten kellonaikaa yhteensopivaksi Agoran ihmisvirran mukaan. Nämä uudistukset nähtiin soveliaaksi, kun mietittiin, miten Radio Kotvanen saataisiin lähemmäksi opiskelijaa ja tiiviimmäksi osaksi hänen elämäänsä. Radiolähetysten sisältö maaliskuusta 2006 lähtien oli seuraava: ensimmäinen 30 minuuttia sisälsi tuotettua ohjelmaa ja musiikkia, jälkimmäinen puolisko oli ainoastaan musiikkia. Lähetykset olivat osittain nauhoitettuja ja osittain live-lähetystuntejä. Kevätkaudelta 2007 lähetykset muuttuivat kokonaan live-lähetystunteiksi. Lisäksi ohjelmaa tuotettiin koko lähetystuntiin. (Karppisen henkilökohtainen tiedonanto 15.3.2007.)

Radio Kotvasen kevään 2007 päätoimittaja Riitta Karppinen toivoo lähetystunteihin lisää jinglejä ja tunnusmusiikkia. Tämä toisi hänen mukaansa Radio Kotvaselle lisää uskottavuutta ja oikean radiokanavan tuntua. Karppinen ajattelee positiivisesti myös kanavan tietynlaisen kaupallistumisen mahdollisuutta. Hänen mukaansa eri yhteistyötahot voisivat kuulua radiossa, täten hyöty olisi molemminpuolinen. (Karppisen henkilökohtainen tiedonanto 15.3.2007.)

Syksyllä 2007 Kotvanen lähettää ohjelmaa kaksi tuntia päivässä maanantaista torstaihin. Päätoimittajana toimii Eva-Maria Kiekkinen, joka kertoo (henkilökohtainen tiedonanto 8.9.2007), että ohjelmaviikon päivät koostuvat erilaisista aiheista. Maanantaina pääteemana on ”koulussa tapahtuu”, jolloin informoidaan toimipisteessämme kyseisellä viikolla tapahtuvista aiheista. Tiistai- ja torstai-ohjelmat on kulttuuripainot-

teinen ohjelmaosuuksiltaan. Keskiviikkoon on sijoitettu erilaiset opiskelijoiden tuottamat reportaasit ja viikon päättää teematorstai viihdeuutisineen. Teematorstaissa voi olla aiheena jokin tietty musiikki, urheilulaji tai ilmiö.

Radio Kotvasen toimitustiimiin kuuluu tällä hetkellä 14 opiskelijatoimittajaa, joka on tähän mennessä Radio Kotvasen suurin toimittajamäärä. Toimittajat jakautuvat eri osioihin, kulttuuriin, viihteeseen, menovinkkeihin ja urheiluun. Päätoimittaja Kiekkisen tehtävänä on opiskelijatoimittajien johtaminen ja ohjaaminen.

Kotvasen soittama musiikki on populaaripainotteista. Sen tarkoituksena on soittaa vaihtelevaa musiikkia kuitenkin rajaamalla äärimusiikkityylit ulkopuolelle. Kiekkisen mukaan Kotvasen on ennen kaikkea palveltava kuulijoitaan eli opiskelijoita soittamalla helposti kuunneltavaa musiikkia. Kiekkinen on itse tuonut lisää vanhempaa musiikkia kanavalle.

Kiekkisen mielestä Kotvasen organisaatiomalli on epäselvä. Hän tietää lähimmän esimiehensä, mutta muu organisaatio on tällä hetkellä epäselvää. (Henkilökohtainen tiedonanto 8.10. 2007.)

6 RADIO KOTVASEN FORMAATTI

”Lähetysvirtaradion sisältöä ja muotoa ohjelmakartalla kutsutaan formaatiksi.” (Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 26.) Perustamani ohjausryhmä (Blomroos, Pöyri, Koivula) kokoontui tiistaina 9.10.2007 miettimään Radio Kotvasen ohjelmarunkoa ja henkilöstörakennetta. Luvuissa 6 ja 7 esitän ohjausryhmän hyväksymän ehdotuksen Radio Kotvasen ohjelmarungolle ja henkilöstösuunnitelmalle. Pyrin perustelemaan ehdotuksen myös kirjallisuudesta saatavalla aineistolla ja vertaamaan niitä toisiinsa.

6.1 Ohjelmarunko ja radioformaatti

Radiolähetyksestä on mahdollista tehdä yhden ohjelman tai kokonaisen ohjelmapäivän. Ohjelman määrää tavoite siitä, mitä halutaan radiossa tuottaa ja kenelle. Radio-kanava ja sen ohjelmisto profiloidaan sen yleisön mukaan, jolle radio-ohjelmat ensisijaisesti kohdennetaan. Kanavan tai aseman formatoinnilla luodaan kanavalle selkeä kehys. Formaatti perustuu soittolistojen ja formaattikellojen käyttöön. Formaattikellolla määritellään ohjelmaelementtien, kuten puheen ja musiikin järjestyksen ja keston tietyssä ajanjaksossa esimerkiksi tunnissa. (Nukari & Ruohomaa 1997, 137.)

Formaattiradioidea on kotoisin amerikkalaisilta radioilta. Formaattiradiossa tuotantotapa perustuu lähetysvirtaperiaatteelle, eli on korostettava ohjelmiston sisällön ja tyylin jatkumoa. Kanavan kokonaisprofiili määrää, miten yksittäiset ohjelmat sulautetaan yhdeksi kokonaiseksi ohjelmavirraksi. Lähetysvirtaan pohjautuva toimintatapa korostaa etenkin juontajien ja lähetysvirran osista vastaavien tuottajien merkitystä (Hujanen & Moring 1994, 113.)

Radio Kotvasella on tällä hetkellä jo valmiina oma kohderyhmänsä, opiskelijat. Tästä syystä sen ei tarvitse tehdä markkina-analyysejä kartoittaakseen potentiaalisia kuuntelijoita. Radio Kotvasen tavoitteena on profiloida kanavan ohjelma nimenomaan opiskelijoille, opiskelijalta opiskelijalle.

Yksi radion ohjelmatyypeistä on makasiini. Se voi koostua kaikista mahdollisista äänielementeistä: tehosteista, musiikista, juonnoista, raporteista, jingleistä, kuunnelmistä jne. Olennaista siis ei ole elementin sisältö vaan sen kesto. Makasiiniohjelmatyypissä elementit ovat lyhytkestoisia ja niitä rytmitetään musiikilla. Juttujen, spiikkien ja musiikin kokonaiskesto pyritään pitämään 3-5 minuutissa. Näin saadaan lähetyksen rytmi toimivaksi ja uusiutuvaksi. Lähetyvirtafilosofian uskomuksen mukaan nopea lyhyiden ohjelmaelementtien tasainen vaihtelu pitää kuuntelijan kanavalla varmimmin. (Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 42-44.)

Musiikilla on suuri painoarvo radiolähetyksen rakenteessa. Vaihtoehtojen ääripäät ovat puhtaasta puheohjelmasta juontamattomaan musiikkivirtaan. Yleensä radiokanavat sijoittuvat näiden mahdollisuuksien keskelle. Yleensä suuri osa kanavien ohjelmasta koostuu musiikista. (Kempainen 2001, 227.)

Radio Kotvasen on tarkoitus toimia opiskeluvälineenä ja opiskelijoiden yhteisenä viestikanavana. Sen on tarkoitus lähettää niin juontajan suoraa puhetta kuin nauhoitettuja juttuja. Ohjausryhmä hyväksyi Radio Kotvasen formaatiksi musiikin ja puheen suhteen ajasta siten, että noin puolet ajasta on musiikkia ja noin puolet ajasta on puhetta ja juttuja. Lisäksi ohjausryhmä vahvisti Radio Kotvasen ohjelmatyypiksi makasiinin. Mietimme ohjausryhmän kanssa, että juontajan puheosuuksien kestot eivät saisi olla liian pitkiä, maksimissaan noin 3 minuuttia, koska toimittajien tekemät jutut, reportaasit, henkilökuvat voivat olla pidempiä. Täten puheen osuus lähetykselle varatusta ajasta pysyy ajassa ja sitä rytmitetään musiikilla.

Musiikin tarkoituksena on antaa kuuntelijalle aikaa levähtää ja rentouttaa keskittymistään juttujen ja spiikkien välillä. Radio Kotvanen on yleisöprofiilinsa perusteella pääpainoisesti nuorisokanava, joten musiikin riittävyys on tärkeää. Radio Kotvasen kuuntelijoiden musiikkimakua voidaan tutkia mielipidekyselyillä, joilla saadaan kuva siitä, millaista musiikkia kohderyhmään kuuluva haluaa kuunnella.

Formaatti erottelee radiokanavan kilpailijoistaan, ja siten se luo myös tunnistettavuutta yleisössään. Keskeistä radioformaateille on sen sisäinen yhdenmukaisuus. Jos tanhumusiikin ystäville segmentoitunut radio on päättänyt formatoida itsensä soitta-

maan tanhua, silloin sieltä ei tule yhtäkkiä raskasta metallia. (Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 27.)

Vaikka musiikkiformaatilla yleensä profiloidaan radiokanavan segmentti, niin mielestäni Radio Kotvasen pitäisi luoda musiikkiformaattinsa siten, ettei se suuntaudu tai sitoudu mihinkään tiettyyn musiikkityyliin vaan toimii eri musiikkityylien esittäjänä hyvän maun rajoissa jättämällä äärimusiikkityylit pois lähetyksestä. Radio Kotvasen musiikkiformaattina olisi niin sanotusti formaatiton musiikkiformaatti. Mielestäni Radio Kotvasen tulisi murtaa yllätyksettömyyden kahleet ja toimia erilaisena vaihtoehtona muiden radiokanavien rinnalla.

6.2 Lähetyksien ajankohdat

Radionkuuntelu peilaa mekaanisesti kuuntelijan päivän toimia ja arkista elämää, joten on järkevää sijoittaa radio-ohjelmat niihin aikoihin, jolloin radion kohderyhmä on parhaiten tavoitettavissa. Ohjelmiston suunnittelu tulee perustua kanavan kohderyhmän arkielämän tuntemukseen. Kun kanava tuntee kohderyhmänsä iän ja keskimääräiset elämäntavat, voi se suunnitella radiokanavansa tarkemmin. (Nukkari & Ruohomaa 1997, 133.)

Ohjausryhmä päätyi siihen tulokseen, että lähetyspäivät sijoittuisivat arkipäiviin, maanantaista perjantaihin. Ajatus lähti siitä, että Radio Kotvanen on opiskelijan mukana, tukena ja viihdyttäjänä opintojen ohessa. Aluksi ehdotukseni oli lähettää ohjelmaa maanantaista torstaihin, mutta kun opiskelijan työviikko on yleensä maanantaista perjantaihin, niin Radio Kotvasen tulisi mukaila sitä. Ohjelma painottuisi arkeen myös siksi, että ohjausryhmä koki Radio Kotvasen opintojaksosidonnaisuuden tehokkaammaksi arkena kuin viikonloppuna. Lisäksi viikonloppuna lähetettävän ohjelman takia henkilöstökustannukset nousisivat. Reijo Koivula ehdottikin, että viikonloppuna voitaisiin lähettää miehittämättömiä, ajastettuja radiolähetyksiä Radio Kotvasesta.

Ohjausryhmän mielestä ehdottamani neljä tuntia olisi sopiva aika Radio Kotvasen lähetyksen kestoksi päivässä sen aloittaessa toimintansa radioaalloilla. Perusteluina oli se, että neljä tuntia on tarpeeksi riittävä aika luomaan kanavalle uskottavuutta,

tasaisuutta ja varmuutta heikentämättä kuitenkin ohjelman laatua ja kustannustehokkuutta. Neljä tuntia lähetystä päivässä pitää myös päätoimittajan työn toiminnallisena. Kotvasen viikossa lähettämän ohjelman kesto olisi 20 tuntia, josta puheen ja puheohjelmien osuus olisi puolet eli 10 tuntia. 10 tuntia viikossa katsottiin ohjausryhmän kesken riittävän eri opintojaksoilla tuotettavalle ohjelmalle sekä toimitustien omille jutuille sekä juontajan puheosuuksille.

6.3 Lähetysten kellonaika

Noin 75 prosenttia päivän keskimääräisestä radionkuuntelusta sijoittuu yhä enemmän päiväsaikaan, kello 07.00-18.00, johon paikallisradiot ja Yleisradion kanavaprofiointi ovat siirtäneet kuuntelun painopistettä (Hujanen & Moring 1994, 111).

Radion prime-time eli paras kuuntelu-aika on melko pitkä, aamu seitsemästä iltapäivä viiteen. Ihmiset kuuntelevat radiota prime-time-aikana milloin tahansa, kunhan ohjelma on tarpeeksi mielenkiintoista. Radiokanavaa vaihdetaan tai radio suljetaan, jos kuunneltu ohjelma ei kiinnosta. (Ruohomaa 1992, 220.)

Lähetysten kellonajaksi suunniteltiin ohjausryhmän kanssa keskipäivä eli kello 10-14. Tämä kellonaika valittiin siksi, että se on keskellä prime-time-aikaa. Myös parhaasta kuunteluajasta kertova kirjallisuus vahvistaa ohjausryhmän päätöstä. Lisäksi oma kokemukseni opiskelijana on se, että opiskelija on aktiivisimmillaan juuri tuohon aikaan. Tämän vuoksi asiantuntijaryhmä mietti Radio Kotvasen lähetysten soittamista Satakunnan ammattikorkeakoulun toimipisteemme kahvilassa, Agoralla kaksi tuntia, kello 11 ja 12 tunnit. Asiantuntijaryhmä ei halunnut koko lähetystä soittavan Agoralla, koska haluttiin myös rauhallista aikaa toimipisteen päivään.

6.4 Lähetysten ulkopuolinen aika

Ari Alm toteaa teoksessaan, että perustavat ohjelmaelementit ääniradiossa ovat puhe, musiikki ja muut äänet. (Alm, Salminen 1992, 29.) Radio Kotvasen lähetysten ulkopuolinen aika on 20 tuntia vuorokaudessa. Radiokanavalta ei mielellään saa lähettää pelkkää hiljaisuutta vaan lähetysten ulkopuolinen aika tulisi täyttää äänellä. Ohjaus-

ryhmä mielti, että hiljainen aika voitaisiin täyttää itse tehdyillä äänimatoilla, koska tekijänoikeuksien alaiset musiikkikappaleet tulisivat luultavasti liian kalliiksi. Lisäksi hiljainen aika täytettäisiin radiokanavamainoksilla, lähetyksessä lähetettyjen juttujen uusinnoilla ja mahdollisesti säätiedotuksilla.

7 RADIO KOTVASEN HENKILÖSTÖORGANISAATIO

7.1 Henkilöstösuunnitelma

Organisaatio käsitteenä on tuttu, mutta sen määrittely on vaikeampaa. Sitä voidaan ajatella ihmisten muodostamana yhteistoimintajärjestelmänä tiettyjen päämäärien saavuttamiseksi. Organisaatio toimii ympäristöön sopeutumalla ja luomalla tasapaino työnjaon erilaisuuden ja toiminnan yhtenäisyyden välillä. Organisaatio on sosiaalinen järjestelmä ja väline, jonka avulla ihmisten työpanos voidaan koota yhteen muodostaen parempi kokonaisuus verrattuna siihen, että kukaan organisaatiossa toimivista ihmisistä ei voisi saada aikaan parempaa tulosta yksinään. (Juutti 1999, 207,209.)

Tulevaisuuden organisaatiota voidaan kutsua älykkääksi organisaatioksi, ja oppiminen on sen yksi tärkeä voimavara. Tehokkuus on yksi asia, mitä vaaditaan tulevaisuuden organisaatiolta. Ihmisten tulee olla nopeampia, parempia ja saada aikaan. Tehokkuus ei voi syntyä siitä, että tehdään vain lisää, enemmän ja enemmän vaan asiat tulee tehdä älykkäämmin. Se on tehokkuutta. Tähän pääsemiseen tarvitaan runsaasti tietoa, ymmärrystä käsitellä tietoa ja osaamista valmistaa tiedon pohjalta tulosta. (Sydänmaanlakka 2007, 218.)

Älykkäällä organisaatiolla on kyky muuntautua jatkuvasti ja ennakoida muutoksia sekä oppia nopeasti. Päästäkseen tälle tasolle organisaatiolla on oltava selkeä näkemys ja strategia toiminnastaan. Selkeät visiot ohjaavat koko organisaatiota ja niillä kuvataan organisaation tarkoitus. Jotta visiot voidaan konkretisoida, tarvitaan siihen henkilöstöä. Henkilöstö on yhteisön tärkein voimavara ja siksi sen ohjaamiseen, suunnitteluun ja johtamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. (Sydänmaanlakka 2007, 220,223.)

Toimiessani Radio Kotvasen päätoimittajana keväällä 2006 huomasin Radio Kotvaselta puuttuvan selkeän henkilöstörakenteen. Tämä ilmeni siten, että tahtoessani tietä jotain työhöni liittyvää, esimerkiksi musiikkiin liittyvistä sopimuksista, tuntui, ettei kukaan oikein osannut neuvoa kenen puoleen kääntyä. Jos Radio Kotvasella olisi selkeä henkilöstörakenne ja organisaatiokaavio, helpottaisi se tehtävänjakoa sekä johtamista. Radio Kotvasen tämän hetkinen henkilöstömalli riittää toimimaan kampusradiona, mutta jos sen lähetykset siirtyvät radiotaajuuksille, niin silloin on henkilöstörakenteesta oltava selkeä käsitys. Esittelen seuraavaksi ohjausryhmän kanssa suunnitellun esimerkin Radio Kotvasen henkilöstörakenteesta ja organisaatiokaaviosta.

7.1.1 Vastaava toimittaja tai tuottaja

Lain mukaan (Laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä 13.6.2003/460) ohjelmatoiminnan harjoittajan on määrättävä ohjelmaa varten vastaava toimittaja. Vastaavan toimittajan tehtävänä on johtaa ja valvoa ohjelman sisältöä sekä huolehtia hänelle laissa säädetyistä muista tehtävistä. (Finnlex. 2007 [WWW-sivu].)

Tuottajan rooli on haastava ja sen tehtäväkenttä on monipuolinen. Tuottajan on hallittava niin uutistoimituksen ja reporttereiden kuin juontajankin taidot. Tuottaja on henkilö, joka on vastuussa tuotetun ohjelman pitämisestä radiokanavalle sovitussa formaatissa. Tuottaja päättää, mitä juttuja ajetaan lähetyksessä ja mitä jätetään pois. Pienemmillä radiokanavilla tuottajan tehtävä vaihtelee haastateltavien viihdyttämisestä käsikirjoitusten laatimiseen. (Chantler & Stewart 2003, 214.)

Ohjausryhmän mielestä Radio Kotvanen vaatii toimiakseen paikallisradiona ainakin yhden vakituisen ammattihenkilön. Henkilö toimisi radion organisaatiossa nimellä vastaava tuottaja. Vastaavan tuottajan tehtävänä olisi muun muassa Radio Kotvasen kehittäminen, radiokonseptin ylläpito, markkinointi, johtaminen ja ohjaaminen. Vastaavalla tuottajalla tulee olla hallussaan kaikki Radio Kotvaseen liittyvä aineisto musiikkisopimuksista hallinnollisiin asioihin. Vastaavan tuottajan vastuulla on sopimusten valvonta ja päivittäminen ja ylläpito. Vastaavan tuottajan tehtävä on valvoa ohjelmamateriaalin sisältöä ja samalla opastaa sisällön laatimisessa toimittajia.

Vastaavan tuottajan tehtävänä on myös Radio Kotvasen näkyvyyden lisääminen Satakunnan ammattikorkeakoulun ulkopuolella. Kontaktien luominen yhteisön ulkopuolelle muihin yhteisöihin ja palveluihin auttaa Radio Kotvasta pysymään uudistuvana, toimintakykyisenä ja valmiudessa reagoimaan ympärillä tapahtuviin asioihin.

7.1.2 Päätoimittajaharjoittelija

Päätoimittaja on Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelija, joka vaihtuu puolen vuoden välein. Tehtävä on puoliksi palkallinen. Päätoimittajan tehtävä on Radio Kotvasen päivittäisten asioiden läpivienti ja sekä sisällön aktiivinen tuottaminen. Päätoimittajan tehtävänä on myös ohjata ja valvoa toimittajien työtä. Tästä harjoittelija saa itselleen kokemusta esimiehenä toimimisesta työelämässä. Päätoimittaja pitää kirjaa soitetusta musiikista sekä tuotetusta ohjelmasta. Päätoimittajan vastuulla ovat lähetykset ja niiden tuottaminen radioaalloille. Hän vastaa lähetysten tallentamisesta Internetiin.

Päätoimittajan ja vastaavan tuottajan tiivis yhteistyö korostuu Radio Kotvasen yhteinäisen linjan saavuttamisessa. Vastaava tuottaja toimii myös päätoimittajaharjoittelijan kouluttajana niin teknisissä kuin sisällöllisissäkin asioissa. Täten taataan harjoittelijan tehokas harjoittelujakso Radio Kotvasen päätoimittajana.

Päätoimittaja vastaa Radio Kotvasen näkyvyyden parantamisesta toimipisteen sisäpuolella. Päätoimittajan tehtävänä on myös kouluttaa opiskelijoita, jotka tekevät Radio Kotvaseen juttuja eri opintojaksoilta.

7.1.3 Päätoimittajan assistentti ja toimittajat

Päätoimittajan assistentti on Radio Kotvasen seuraavan kauden päätoimittaja. Assistentti sopii toimenkuvastaan ja työpanoksestaan päätoimittajan kanssa. Assistentti opettelee Radio Kotvasen toimintamallin ja tekniikan assistenttikaudellaan päätoimittajan ja vastaavan tuottajan opastuksella ennen omaa päätoimittajakauttaan. Assisten-

tin toimenkuvaan voi kuulua muun muassa lähetyksien suunnittelu ja musiikin valitseminen päätoimittajan kanssa, ohjelmien ja haastattelujen tekeminen, lähetysten arkistointi, juontaminen, toimittajien opastaminen ja radion toimituksen yleiset asiat.

Radio Kotvanen tarvitsee toimiakseen useita toimittajia. Toimittajia tulisi olla noin 20. Toimittajien suuri lukumäärä Radio Kotvasessa johtuu siitä, että toimittajat koostuvat pääosin Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoista, jotka tekevät toimitustyötä vapaaehtoisesti omien opintojensa ohella. Heidän tehtävänä on tuottaa ohjelmaa Radio Kotvaseen yhteistyössä päätoimittajan kanssa. Aiheet voivat olla omavalintaisia tai yhteisesti sovittuja. Toimittajien ideat käydään läpi päätoimittajan kanssa, jotta ohjelman tasokkuus pystyttäisiin takaamaan.

Toimittajat voivat olla erikoistuneita eri aiheisiin. Esimerkiksi kulttuuritoimittajien tehtävänä on tuottaa ohjelmaa Satakunnan alueen kulttuuritarjonnasta. Toki valtakunnallinen ja kansainvälinen kulttuuriohjelma on myös suotavaa, jota on ollutkin Radio Kotvasessa vaihto-opiskelijoiden ansiosta.

Uutistoimittajien rooli Radio Kotvasessa on erittäin tärkeä. Uutiset tulevat lähetyksessä joka päivä, joten niiden tuoreus ja tasokkuus on pystyttävä turvaamaan. Täten uutistoimittajia olisi hyvä olla kolme tai neljä, joiden tehtävänä olisi tuottaa Kotvaseen uutisia, kukin yhtenä päivänä viikossa. Uutiset tulisivat Radio Kotvasessa mahdollisesti neljä kertaa lähetyksen aikana, esimerkiksi nimikkeellä Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijauutiset. Näin opiskelijatoimittajan työtaakka ei käy liian raskaaksi ja mielekkyys ohjelman tuottamiseen säilyy.

Urheilutoimittajat tekevät ohjelmaa aktiivisesti ohjelmaa Satakunnan urheiluasioista. Satakunnassa on paljon tasokkaita urheiluharrastajia ja urheiluseuroja, joista voi tuottaa laadukasta ohjelmaa.

Liikkuvat toimittajat tekevät erilaisia juttuja, reportaaseja, kuunnelmia, haastatteluita, arvosteluja tai esittelyjä, jotka kiinnostavat opiskelijoita. He voivat tuottaa viihdeohjelmaa, testi- ja vertailuohjelmia ja haastatteluja. Liikkuvien toimittajien tehtävänä on tuottaa joka päivä vähintään yksi juttu Radio Kotvaseen, joten liikkuvia toimittajia tulisi olla riittävästi.

Toimittajilla tulisi olla mahdollisuus vaihtaa tehtäviä lukukauden aikana mielenkiinnon turvaamiseksi. Toimittajat ovat pääosin opiskelijoita, joten he saavat opintopisteitä tekemästään radiotyöstä työtuntien mukaan. Päätoimittaja puoltaa ja vastaava tuottaja hyväksyy kunkin toimittajan projektiopintopisteet Kotvasen osalta.

Tekninen tuki

Ainakin radiotoiminnan alussa on turvauduttava ääni- ja tietoteknisiin neuvoihin, joten tehtävässä tulisi olla joku tai jotkut, jotka yhdessä vastaavan tuottajan ja päätoimittajan kanssa luovat Radio Kotvaselle ne tekniset puitteet, joiden avulla on mahdollista lähettää ohjelmaa.

Äänitekniikkaan liittyviä ongelmia syntyy myös kanavan toiminnan aikana, joten Kotvasella tulisi olla oma osa-aikainen äänitekniikko toimipisteen sisältä. Äänitekniikon tehtävänä on avustaa ja kouluttaa radiohenkilökuntaa äänentuottamiseen liittyvissä asioissa. Äänitekniikon tulee saada antamastaan työpanoksesta korvaus. Satakunnan ammattikorkeakoulun tietohallintapäällikkö Osmo Santamäen mukaan (sähköposti 12.11.2007) tietoteknisen tuen saamisessa ei ole tulevaisuudessakaan ongelmia, sillä Vähärauman toimipisteessä tulee tulevaisuudessa olemaan vahva tukijärjestäjä.

7.2 Organisaatorakennemalleja

Klassinen organisaatorakennemalli on linjaorganisaatio. Se on rakenteeltaan puhtaasti hierarkkinen, ja jokaisella tällaiseen organisaatioon kuuluvalla on vain yksi suoranainen esimies. Linjaorganisaation hyvinä puolina voidaan pitää sen valta- ja vastuusuhteiden rajauksen selkeyttä. Huonoina puolina linjaorganisaatiosta voidaan mainita, että sen johtamistyylillä tulee helposti autoritaarista ja henkilöstön työmotivaatio on usein huono. (Juutti 1999, 214-215.)

Linja-esikuntaorganisaatio on linjaorganisaation tapaan rakenteeltaan hierarkkinen. Puhdas linjaorganisaatio ei ole enää riittävän tehokas tiedon ja tekniikan määrän kasvussa rajusti. Esimiehet eivät pysty yksin hallitsemaan heille kuuluvia tehtäviä, vaan avuksi otetaan kasvava määrä asiantuntijoita eli esikuntaelimiä auttamaan linjaorganisaatiota. Esikuntaelimillä on tiettyjen rajojen puitteissa annettu oikeus suoraan ohjaukseen. Näin yksittäinen asiantuntija voi antaa opastusta omaa erityisalaansa koskevissa asioissa ja jopa määräyksiä suoraan linjaorganisaatiossa operoiville henkilöille. Linja-esikuntaorganisaation etuja ovat juuri asiantuntemuksen nopea saanti organisaatioon ja tiettyjen toissijaisten asioiden delegoiminen esikuntaelimiin, jolloin organisaatiolla on mahdollisuus keskittyä päätehtäväänsä. Linja-esikuntaorganisaation haittapuolena on linjan ja esikuntien välisten ristiriitojen esiintyminen. Ratkaisuksi tähän ongelmaan on vastuusuhteiden selkeä määrittäminen. (Juutti 1999, 215-216.)

Tulosityksikköorganisaatiomalli on usein käytössä suurehkoissa yrityksissä, joilla on useita liikeideoita. Tässä mallissa kullekin liikeidealle annetaan omat toimintaedellytykset ja tavoitteet. Tulosityksikköorganisaatiossa luodaan pienempiä yksiköitä joko tuotteen tai alueen mukaisesti. Tulosityksikköorganisaation etuna on se, että kaikki tuotteet ja toiminnot ovat aina yhden johtajan alaisuudessa. Tämä antaa hyvät mahdollisuudet kehittää tuotetta jatkuvasti. Tulosityksikköorganisaation huono puoli on se, että organisaatiossa voi olla monta samaa ja päällekkäistä asiantuntijayksikköä. Lisäksi valta ja vastuusuhteet voivat olla ongelmallisia keskushallinnon ja tulosityksiköiden välillä. (Juutti 1999, 218-219.)

Miettiessämme Radio Kotvasen organisaatorakennetta päädyimme ohjausryhmän kanssa esittämään tietynlaista linja-esikuntaorganisaatorakennetta. Radiotyö vaatii selkeän vastaavan tuottajan tai päätoimittajan, joka delegoi ja johtaa organisaatiota. Radiotyö vaatii myös paljon ammattiosaamista eri aloilta, joten esikuntina Radio Kotvasen organisaatiossa toimisivat erilaiset asiantuntijaryhmät kuten tietotekninen tuki sekä audiotekninen tuki. Selkeällä suoralla johtamislinjalla valjastetulla organisaatiolla on yksittäisen toimijan helppo omaksua oma työnkuvansa ja roolinsa organisaation sisällä. Seuraavassa on esitys Radio Kotvasen organisaatiokaaviosta.

Kuvio 2. Radio Kotvasen henkilöstöorganisaatioesitys.

8 KANAVAN MAHDOLLISTAVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

8.1 Radioaalto- ja kanavasopimukset

Radio tarvitsee radiotaajuuden kuuluakseen radiovastaanottimista. Radiotaajuuksien käyttö on suunnitelmallista, jotta pystyttäisiin varmistamaan radiojärjestelmien käyttämien taajuuksien riittävyys ja häiriöttömyys. Suomessa radiotaajuuksien käyttöä ohjaa Viestintävirasto. (Viestintävirasto. 2007 [WWW-sivu].)

Televisio- tai radiotoimintaa on mahdollista harjoittaa joko toimiluvalla tai ilmoituksenvaraisesti. Valtioneuvosto myöntää luvan televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen. Viestintävirasto myöntää luvat lyhytaikaiseen televisio- ja radiotoimintaan. (Viestintävirasto. 2007 [WWW-sivu].)

Valtioneuvosto myöntää toimiluvan jatkuvaan toimintaan ja enimmillään kolme kuukautta kestävään radiotoimintaan, tai digitaaliseen jakeluun perustuvaan tv-toimintaan luvan myöntää Viestintävirasto. Jos toimilupa ei ole lyhytaikainen, niin se on aina julistettava haettavaksi, ennen kuin sellainen voidaan myöntää. Valtioneuvostolta haettavaan toimilupaan liittyy 1000 euron hakemusmaksu, Viestintävirastolta haettavaan toimilupaan 100 euron maksu. Viestintäviraston radiotarkastusyksikkö tarkistaa aseman luvanmukaisuuden, ennen kuin asema voidaan ottaa käyttöön. Tarkastuksen hinta on 840,95 euroa. Kun tarkastus on tehty, lähettimen säätöjä ei saa muuttaa ilman viestintäviraston lupaa. (Viestintävirasto. 2007 [WWW-sivu].)

Radioasema tarvitsee lähettimen, jotta se voi lähettää ohjelmaa radiotaajuuksilla. Tällaisen yleisradiolähettimen käyttöön tarvitaan myös Viestintäviraston myöntämä lupa. Luvassa määrätään esimerkiksi maston sijainti, antennin korkeus ja lähetysteho.

Lupaa radiolähettimeen voi anoa kirjeitse, sähköpostitse tai telekopiolla. (Viestintävirasto. 2007 [WWW-sivu].)

Radio Kotvanen tarvitsee vapaan taajuuden Porin alueelta. Taajuutta voi tiedustella Viestintävirastolta. Radio Kotvasen olisi tarkoitus toimia ympäri vuoden, joten se vaatisi myös valtioneuvoston myöntämän toimiluvan. Lisäksi Viestintävirastolta on anottava lupa oman lähettimen käyttöön. Ennen kuin lupia voidaan hakea Viestintävirastolta, on antennin tarkka koordinaatti oltava selvillä. Radio Kotvasen tapauksessa paikka voisi olla esimerkiksi Porin vesitornin katolla. Viestintäministeriön lakimies Elina Normo (henkilökohtainen tiedonanto 15.2.2006) kertoi, että Viestintävirastolta ei liene ongelma saada tämän jälkeen lyhytaikaista lupaa käyttää mahdollista vapaata taajuutta alle 50 watin lähettimellä.

Viestintäviraston radioverkkojen erityisasiantuntuja Kari Kankaan mukaan jatkuvasti toimivalla radiolla on oltava valtioneuvoston myöntämä toimilupa lähettimen tehosta riippumatta. Enintään kolme kuukautta kestävä alle 50 watin säteilytehon lähetykselle riittää pelkkä radiolupa. Radiotoimilupia eli toisin sanoen taajuuksia voi hakea, kun valtioneuvosto on julistanut ne haettavaksi. Tällainen kierros järjestetään yleensä silloin, kun toimiluvat umpeutuvat tai kun taajuus vapautuu esimerkiksi konkurssin seurauksena. Seuraavan kerran toimiluvat umpeutuvat vuonna 2011. Valtioneuvosto julkaisee listan käytettävissä olevista taajuuksista Internet-osoitteessa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2007/20070680>. Tosin tässä listassa ei ole alle 50 watin tehoon liittyviä taajuuksia. Yleensä kaikki vapaat taajuudet on julistettava haettavaksi. Viimeisimmässä, vuonna 2006 käydyssä kierroksessa Poriin ei jäänyt vapaita taajuuksia. Toisaalta 50 watin teho on melko pieni, joten sille saattaisi kuitenkin löytyä taajuus, vaikka Ruotsin läheisyys Porissa vaikeuttaakin tilannetta. Joissakin tapauksissa voidaan yksittäinen taajuus julistaa haettavaksi, jos toimitaan niin pientehoisella taajuudella, että sellainen voi löytyä listan ulkopuolelta. ”Pienitehoiset taajuudet selvitetään mittatilaustyönä, niistä ei ole olemassa mitään listaa (lukuun ottamatta joillekin paikkakunnille lyhytaikaiseen käyttöön varattuja taajuuksia)”. (Kangas 1.11.2007). Hakuprosessi on raskas, joten valtioneuvosto ei käynnistä hakuprosessia kovin helposti. (Sähköposti 31.10. ja 1.11.2007).

8.2 Teosto-sopimukset

Epäkaupallisten radioiden soitettuun musiikkiin liittyvä tekijänoikeus määräytyy suojatun musiikin määrän ja yleisön mukaan. Mikäli radiolla ei ole liikevaihtoa, noudatetaan euromääräistä vähimmäislaskutusta. Vähimmäislaskutus pohjautuu suojatun musiikin määrään ja radioaseman yleisöön. Suojatun musiikin määrä lasketaan tunteina kuukaudessa siten, että päivä ja yötunnit lasketaan yhteen samanarvoisina. Radioasema saa itse määrittää sen, määritelläänkö vähimmäislaskutus radioaseman keskimäärin tavoittaman viikkokuuntelijamäärän vai kuuluvuusalueen väestömäärän perusteella. (Säveltäjäin tekijänoikeustoimisto Teosto ry. 2007 [verkkodokumentti].)

Teosto ry. on julkaissut verkkosivuillaan radiotoiminnan hinnaston verkkodokumentin, josta käy ilmi, että jos kuuluvuusalueen väestö on alle 100 000 tai radioaseman viikossa tavoittama kuuntelijamäärä on alle 15 000:ta ja suojatun musiikin määrä on enintään 100 tuntia kuukaudessa, niin korvaus soitetusta musiikista on 50 euroa kuukaudessa. (Säveltäjäin tekijänoikeustoimisto Teosto ry. 2007 [verkkodokumentti].)

Radio Kotvasella olisi mahdollisuus valita kumman tahansa vaihtoehdoista. Koska jos Radio Kotvanen toimisi alle 50 watin lähettimellä, kuuluvuusalueen väestö jäisi luultavasti Porin alueella alle 100 000, ja luulen, että Kotvasen viikkokuuntelijamäärä ei ylitä yli 15 000 sen alkutaipaleella. Täten kotvasen teostokorvaukseksi tulisi tässä työssä esitetyllä ohjelmarakenteella 50 euroa kuukaudessa, koska musiikkia tulisi ulos noin 50 tuntia kuukaudessa.

Jos Radio Kotvanen mahdollistaa lähetyksensä kuuntelun verkkosivuillaan, on siitäkin maksettava korvaus. Uskon, että ainakin Radio Kotvasen alkutaipaleella sen yhtäaikainen verkkokuuntelijamäärä jää alle 3000. Täten Radio Kotvasen verkkosivuillaan soitetun suojatun musiikin korvaushinnaksi tulisi 60 euroa kuukaudessa. (Säveltäjäin tekijänoikeustoimisto Teosto ry. 2007 [verkkodokumentti].)

Teosto ry:n yhteyshenkilö Timo Laatikaisen mukaan (sähköposti 2.11.2007) Teosto tarvitsee laskutusta varten vain tiedon, onko radio ei-kaupallinen, kaupallinen vai lyhytaikainen radiokanava.

8.3 Gramex-sopimukset

Gramex ry. valvoo ja edistää kaikenlaisilla äänitteillä esiintyvien taiteilijoiden ja tuottajien oikeuksia. Sen tehtävänä on kerätä taiteilijoille sekä tuottajille kuuluvat tekijänoikeudelliset korvaukset ja jakaa ne niille, jotka ovat korvauksiin oikeutettuja. Radiot ovat velvollisia raportoimaan käyttämistään äänitteistä. Yksityisissä kaupallisissa radioissa Gramex-korvaus on määräprosentti kalenterivuoden mainostuloista. (Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 158.)

Musiikkialan järjestöt perustivat Gramexin vuonna 1967. Nykyään yli 40 000 kotimaista taiteilijaa ja äänitteiden tuottajaa on tehnyt asiakassopimuksen Gramexin kanssa. Tämä tekee Gramexista Suomen suurimman tekijänoikeusjärjestön musiikkialalla. Lisäksi Gramex palvelee 28 000 musiikkia käyttävää yritystä ja yhteisöä lakiin perustuvan korvausliikenteen hoidossa. Vuonna 2006 Gramex keräsi 15,8 miljoonaa euroa korvauksia, joista sähköisen median osuus oli suurin 6,9 miljoonalla eurolla. (Gramex. 2007 [WWW-sivu].)

Gramexin asiakas- ja sopimuskoordinaattori Jaripekka Koikkalaisen mukaan (sähköposti 15.11.2007) ei-kaupallisten radioiden tariffimallin uudistamisprosessi on tällä hetkellä kesken. Vanha tariffimalli ei-kaupallisten paikallisradiokanavien osalta oli minuuttikorvausperusteinen, jossa laskutusperusteena oli paikallisradion kuuluvuusalueen asukasmäärä. Tässä tariffimallissa lähtökohtaisesti 50 000 - 100 000 asukkaan kuuluvuusalueella minuuttiveloitus on 0,17 euroa.

Radio Kotvanen soittaisi musiikkia esittelemäni mallin mukaan noin 50 tuntia kuukaudessa. 50 tuntia on 3000 minuuttia. 50 000 - 100 000 asukkaan kuuluvuusalueella Gramex-korvaus on 0,17 euroa minuutilta, joten Radio Kotvasen Gramex-korvaus on vanhan tariffimallin mukaan 510 euroa kuukaudessa eli 6120 euroa vuodessa.

9 KANAVAN MAHDOLLISTAVA TEKNIikka

9.1 Radio Kotvasen tämän hetkinen laitteisto

Reijo Koivulan mukaan (henkilökohtainen tiedonanto 19.11.2007) Radio Kotvasen ei ole tarvetta vaihtaa tai päivittää tämän hetkistä studiolaitteistoaan. Äänipöytä, tietokoneet ohjelmistoinen ja mikrofonit riittävät osaltaan radiolähetyksen lähettämiseen. Kotvasella on Radiolähetyksen tekemiseen käytössään tällä hetkellä seuraavat laitteet:

- Yamaha O1V 96-äänipöytä äänimaailman hallintaan
- Kaksi kappaletta AKG-kondensaattorimikrofonia
- kaksi kappaletta AKG-kuulokkeita
- DRS-ohjelmisto, jolla hallitaan ohjelmavirtaa
- kaksi I-River tallennuslaitetta juttujen tekemiseen

9.2 Lähetykseen tarvittava laitteisto ja hinnat

”Radiolähetin on radiosignaalia lähettävä laite radiolähetyksen tekopaikan ja lähetyksen vastaanottimen välissä.”(Kujala, Lahti, Tamminen 1998, 112). Radio Kotvasen tarvitsee radiolähetin lähettääkseen ohjelmaa radioaalloilla. Tarkoituksena olisi hankkia Radio Kotvasella alle 50 watin radiolähetin.

Radioaaltoja otetaan vastaan ja lähetetään antennilla. Lähetysteho, joka kulkee aaltojohdossa, siirtyy vapaaseen tilaan ja päinvastoin, vapaasta tilasta aaltojohdon kautta vastaanottimeen. Lähes kaikki radiotekniikan sovellukset tarvitsevat antennia. (Lehto & Räisänen 2003, 159.)

Radio Kotvasen tarvitsema tekniikka ovat radiolähetin ja antenni. Radiolähetyksen lähettämiseen tarvittavia laitteistoja voi hankkia esimerkiksi pakettiratkaisuna. Esimerkkinä voidaan mainita 15 watin FM-lähetinpaketti, johon sisältyy kaikki tarvittava tekniikka. Paketti mahdollistaa toimimisen taajuuksilla 87,5-108 megahertziä. 15 watin B-mallin lähetinpakettiin kuuluu myös antenni tarvittavine liitoksineen. Lähettimen kantamaa ei ole helppo määritellä. Kantamaan vaikuttaa maaperän muodot, seinien määrä ja laatu sekä antennin malli ja sijainti. 15 watin lähettimellä kantama olisi 1 kilometristä 15 kilometriin. Tällainen 15 watin B-malli lähetinpaketti maksaa 849,99 euroa. (Mighty's Radio Shop. 2007 [WWW-sivu].)

10 SUUNNITELMAN KUSTANNUSARVIO

Henkilökunnan kustannukset

Radio Kotvasella tulisi olla tämän esityksen mukaan yksi vakituinen työntekijä, joka on vastaava tuottaja. Lisäksi Radio Kotvasella olisi 2 päätoimittajaa vuodessa. Vastaavan toimittajan kuukausipalkka lähtisi Journalistiliiton mukaan paikkakuntien kalteusluokitus huomioon ottaen noin 2 000 eurosta ylöspäin, joten tulen käyttämään tässä opinnäytetyössä vastaavan tuottajan tai toimittajan kuukausipalkkana 2 500 euroa. (Journalistiliitto. 2007 [WWW-sivu].) Oman kokemuksen mukaan päätoimittajaharjoittelija sai harjoittelujaksonsa aikana palkkaa noin 3 000 euroa. Kun harjoittelijoita on vuodessa kaksi, niin vuodessa päätoimittajaharjoittelijoille maksetaan noin 6 000 euroa palkkaa. Vastaavan tuottajan tai toimittajan ja päätoimittajaharjoittelijoiden vuosipalkat olisivat yhteensä noin 36 000 euroa.

Radio Kotvasen tarvitsema audiotekninen koulutus ja neuvonanto sekä audiotekniikan ylläpito tuovat myös kustannuksia. Reijo Koivulan mukaan (henkilökohtainen tiedonanto 19.11.2007) Radio Kotvasen henkilökunnan koulutukseen ja audiotekniikan ylläpitoon kuluu audiotekniikan ammattilaiselta noin 100 tuntia vuodessa. Opettajahenkilökunnan keskiarvotuntipalkkio on Marja-Leena Blomroosin mukaan (henkilökohtainen tiedonanto 19.11.2007) 26 euroa. Audiotekniikan ammattilaisen antama koulutus ja laitteiston ylläpito maksaisi 2 600 euroa vuodessa.

Työvoiman sivukustannukset koostuvat sosiaaliturvamaksusta, työeläkemaksusta, tapaturma-, työttömyysvakuutus- ja ryhmähenkivakuutusmaksusta. Vuonna 2007 sosiaaliturvan suuruus on noin 5 prosenttia, työeläkemaksu on noin 22 prosenttia, tapaturmavakuutus on 1 prosentti, työttömyysvakuutus on 0,75 prosenttia ja ryhmähenkivakuutus on 0,08 prosenttia palkoista. (Suomen yrittäjät 2007 [WWW-sivu].) Työvoiman sivukustannukset ovat yhteensä noin 30 prosenttia palkoista. Radio Kotvasen tilanteessa henkilöstön sivukustannukset ensimmäisenä vuonna olisivat noin 11 500 euroa.

Laitekustannukset

Laitekustannukset tulisivat olemaan noin 900 euroa. Tämä summa on tässä työssä esittelemäni tuotepaketin hinta, joka pitää sisällään radiolähettimen, antennin ja kaikki näihin tarvittavat liitännät.

Lupakustannukset

Kotvanen tarvitsee toimiakseen ympäri vuoden Valtioneuvoston luvan. Lupahakemusmaksun hinta on 1000 euroa. Lisäksi viestintävirasto tarkastaa kanavan, ennen kuin se voi toimia. Tämän tarkastuksen hinta on 840,95 euroa.

Musiikin hankintakustannukset

Teosto-maksuihin Radio Kotvaselta kuluisi tässä työssä esittelemäni esimerkin mukaan 110 euroa kuukaudessa. Tämä tekee vuositasolla 1 320 euroa. Radio Kotvasen tulee myös hankkia lisää soitettavaa musiikkia. Jos Radio Kotvanen ostaisi esimerkiksi 20 uutta cd-levyä vuodessa, niin se maksaisi yhteensä noin 400 euroa, jos oletetaan, että uuden cd-levyn hinta on noin 20 euroa. Radio Kotvasen Gramex-korvaus olisi vanhan tariffimallin ja esittelemäni esimerkin mukaan 510 euroa kuukaudessa eli 6 120 euroa vuodessa.

Kokonaiskustannusarvio

Kaavio 1. Radio Kotvasen ensimmäisen vuoden kustannusarvio.

Kustannukset	Euroa
Henkilökunta	
<i>Vastaava tuottaja</i>	30000
<i>Harjoittelijat</i>	6000
<i>Audiotekninen tuki</i>	2600
Henkilökunnan sivukustannukset	11580
Laitteet	900
Luvat	
<i>Lupahakemusmaksu</i>	1000
<i>tarkastusmaksu</i>	840
Musiikki	
cd-levyt	400
<i>Teosto</i>	1320
<i>Gramex</i>	6120
Yhteensä	60760

11 POHDINTA

Tehdessäni tätä työtä kyllästyin kirjoittamaan nimeä Radio Kotvanen. Tämä opiskeluyhteisömme radiokanava kuuluu tätä työtä tehdessäni Internetissä ja toimipisteemme kahviossa Agoralla. Mielessäni on kaikunut jo pitkään vaihtoehtoinen nimi Radio Kotvaselle. Se on Radio Agora. Tunnuslauseeksi nimen alle sopisi vielä SAMK:n Liiketalouden Porin toimipisteen Järjestelmäassistentti Jori Kymäläisen keksimä lause: ”Mukavan asiallinen”.

Suurin kustannustekijä Radio Kotvasen perustamisessa on henkilöstö. Toisena tulee musiikin esittämiseen liittyvät kustannukset. Kun kyse on ei-kaupallisesta paikallisradiosta, on rahoitus mietittävä jostain muualta kuin mainoksien myymisestä. Uskoisin, että rahoituksen saaminen on suurin ongelma saada kanava radioaalloille. Järjestöille myytävä ohjelma-aika olisi yksi rahoituksen keino, mutta se taas vähentäisi omaa ohjelma-aikaa. Apurahojen hakeminen, esimerkiksi kulttuurirahaston apuraha, voisi toimisi myös osaltaan yhtenä rahoitusvaihtoehtona.

Ainoastaan Internetin välityksellä kuuluva radio on myös yksi mahdollisuus Radio Kotvasen toiminnalle. Internetissä radio toimii ilman radiotaajuuksia, joten ohjelman lähettäminen ei tarvitse käsittääkseni valtiovallalta erillisiä lupia. Musiikkiin liittyvistä sopimuksista olisi silti huolehdittava. Näen silti pelkän Internetradiotoiminnan Radio Kotvasen osalta kuitenkin epätäydellisenä, koska mielestäni radio Internetissä ei ole vielä siinä suosiossa, että se hyödyttäisi riittävästi sekä opiskelijoita että oppilaitoista. Radio Kotvanen Internetissä oman radiotaajuuden ohessa taas toisi riittävästi uskottavuutta sen toiminnalle, koska Suomi on edelleen vahva radiomaa, ja Internet on lisäkeino radiolle, jotta se pysyisi sähköisen median kehityksen mukana.

Uskon, että radiotaajuuksilla kuuluva Radio Kotvanen toimisi loistavana apuvälineenä opiskelijoille harjoitella radiotoimintaa. Radio Kotvanen osana opintojaksoja toisi hyödyn sekä radiolle, että opintojaksoille. Opintojaksoilta Radio Kotvanen saisi lisää ohjelmasisältöä ja tekijöitä lähetyksiinsä. Opintojaksot taas saisivat radiolta lisää si-

sältöä ja konkreettista tekemistä, mitä ammattikorkeakoululta odotetaan. Radio Kotvasta voitaisiin hyödyntää monilla eri kursseilla. Liiketalouden ja matkailun linjojen opiskelijat voivat tuottaa kurssiensa sisältöjen aiheista ohjelmaa Radio Kotvaseen ja viestinnän opiskelijat voisivat editoida ja tehdä äänenkäsittelyä näille ohjelmille. Uskoisin, että tämänkaltainen yhteistyö parantaisi toimipisteen yhteishenkeä. Opiskelijoiden työmotivaatio kohenisi, kun heidän töitensä julkaistaisiin yleisellä mediakanavalla. Lisäksi pelkästään radiotoimintaan ja journalismiin liittyvät kurssit voisivat hyödyntää Radio Kotvasta opetusvälineenä. Radio Kotvasen yhdistäminen koko Satakunnan ammattikorkeakoulun yhteiseksi sähköisen viestinnän kanavaksi toisi koko organisaatiolle yhteenkuuluvuuden tunnetta. Eri toimipisteiden opiskelijat voisivat viestiä toisilleen oman radiokanavan kautta tehden mielenkiintoisia reportaaseja ja juttuja toisistaan.

Mielestäni oman paikallisradiokanavan omaava oppilaitos on varteenotettava vaihtoehto tulevaisuudessa uusia opiskelijoita rekrytoitaessa. Useita nuoria kiinnostaa konkreettinen tekeminen ja luomuksiansa ja itsensä julkituonti. Se on havaittavissa monissa eri asioissa: Idols, IRC-galleria, Facebook, webbikamerat ja singstar-laulupelit. monia nuoria kiinnostaa varmasti myös radiotyö ja radiotoimittaminen Yle-X:n Peltsin, Marian ja Ilen ja Radio Rockin Heikelän ja Linnanahteen innoittamana. Mielikuva trendikkäästä radiosta saa nuoret pyrkimään oppilaitoksiin, joissa sellainen mahdollisuus on.

Tulevaisuus näyttää Radio Kotvasen jatkuvuuden osalta hyvältä. Cimmo Nurmen mukaan (sähköposti 22.11.2007) suunnitteilla on Radio Kotvasen kytkeminen oppimisympäristönä osaksi koko Satakunnan korkeakoululaitoksen (SAMK, Yliopistokeskus, DIAK, ROKL) toimintaa. Lisäksi on mietitty Radio Kotvasen käyttömahdollisuutta myös 2. asteen oppilaitoksille. Radio Kotvanen tullaan myös kytkemään osaksi laajempaa verkossa toimivaa oppimisympäristöä.

12 LÄHTEET

Kirjallisuus

Airaksinen, T. & Vilkka, H. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Ala-Fossi, M. 1998. Tähdien kylmä loiste. Radio Novan markkinoille tulon vaikutus Suomen kaupallisten radioiden toimintaan. Tampere. Tampereen yliopistopaino Oy.

Alm, A. & Salminen, K. 1992. Toosa soi. Musiikki radion kilpailuvälineenä. Oy. Yleisradio Ab.

Chantler, P & Steward, P. 2003. Basic Radio Journalism. Italy.

Hujanen, T ja Moring, T. 1994. Ääniradio. Teoksessa Nordenstreng, K. & Wiio, O.A. Joukkoviestintä Suomessa. Porvoo. WSOY:n graafiset laitokset.

Juutti, P. 1999. Organisaatiokäyttäytyminen. Keuruu. Otavan kirjapaino Oy.

Kemppainen, P. 2001. Radion murros-julkisradioiden kanavauudistus Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa. Helsinki. Yliopistopaino.

Kujala, T., Lahti, J., Tamminen, H. 1998. Radiotyön perusteet –Johdatus suoran lähetysten tekemiseen. Tampere. Tammer-Paino Oy

Lehto, A. & Räisänen, A. 2003. Radiotekniikan perusteet. Helsinki. Hakapaino Oy.

Nordenstreng, K. & Wiio, O.A. 1994. Joukkoviestintä Suomessa. Porvoo. WSOY:n graafiset laitokset.

Nukari, M., & Ruohomaa, E. 1997. Uusi ja vanha radio. Porvoo. WSOY – kirjapainoyksikkö.

Ruohomaa, E. 1992. Mitkä tekijät vaikuttavat radio-ohjelman suosioon? Teoksessa Alm, A. & Salminen, K. Toosa soi. Musiikki radion kilpailuvälineenä. Oy. Yleisradio Ab.

Sauri, T. 2001. Joukkoviestinnän rakenne ja talous. Mass Media in Finland: structure and Economy. Helsinki. Yliopistopaino. Tilastokeskus

Salokangas, R. 1994. Suomen yleisradiotoiminnan historia. Teoksessa

Nordenstreng, K. & Wiio, O.A. Joukkoviestintä Suomessa. Porvoo. WSOY:n graafiset laitokset.

Sydänmaanlakka, P. 2007. Älykäs organisaatio. Talentum media Oy. Gummerus kirjapaino Oy.

Wiio, J. 2006. Media uudistuvassa yhteiskunnassa -median muuttuvat pelisäännöt. Helsinki. Edita Prima oy. (Sitran raportteja 65)

Verkkolähteet

Finnpanel Oy. 2007. Kansallinen radiotutkimus [verkkodokumentti]. [Viitattu 2.10.2007]. Saatavissa: <http://www.finnpanel.fi/tulokset/radio/krtkk/keskimmin.html>.

Finnpanel Oy. 2007. TV-mittaritutkimus. Tutkimustuloksia, TV:n katseluun käytetty aika [verkkodokumentti]. [viitattu 2.10.2007]. Saatavissa: <http://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/vuosi/viimeisin/katseluaika.html>

Finnpanel Oy. 2007. Tutkimustuloksia. Lehdistötiedote, julkaistu 21.6.2005 [verkkodokumentti]. Saatavissa: http://www.finnpanel.fi/tulokset/tiedotteet/radio_210605.html

Gramex Ry. 2007. Mikä Gramex on [verkkodokumentti]. [Viitattu 22.11.2007]. Saatavissa: <http://www.gramex.fi/index.php?mid=128>

Journalistiliitto 2007. Edunvalvonta, paikallisradiosopimus [verkkodokumentti]. [Viitattu 7.11.2007]. Saatavissa: <https://www.journalistiliitto.fi/Resource.phx/sivut/sivut-journalistiliitto/edunvalvonta/tyoehtosopimukset/pradio.htx>

Mighty's Radio Shop 2007. FM-transmitters, Complete packages [verkkodokumentti]. [Viitattu 7.11.2007]. Saatavissa: <http://www.pcs-electronics.com/transmitter-package-p-291.html>

Radio Moreeni. 2007. Radio Moreenin esittely [verkkodokumentti] ja Radio Moreenin ohjelmatiedot [verkkodokumentti]. [Viitattu 29.10.2007]. Saatavissa: <http://moreeni.uta.fi/esittely.php> ja <http://moreeni.uta.fi/ohjelmatiedot.php>

Tilastokeskus 2007. Tieto- ja viestintätekniiikan käyttötutkimus. Tuoreimmat tilastojulkistukset [verkkodokumentti]. [Viitattu 2.10.2007]. Saatavissa: tilastot → tiede, teknologia ja tietoyhteiskunta. http://www.stat.fi/til/sutivi/2007/sutivi_2007_2007-09-28_tie_001.html ja http://www.stat.fi/til/sutivi/2007/sutivi_2007_2007-09-28_tau_001.html

Suomen Yrittäjät 2007. Työnantajamaksut [verkkodokumentti]. [Viitattu 19.11.2007]. Saatavissa: <http://www.yrittajat.fi/sy/home.nsf/subpages/tyonantajanabctyonantajamaksut?opendocument>

Säveltäjän tekijänoikeustoimisto Teosto Ry. 2007. Radiotoiminnan hinnasto [verkkodokumentti]. [Viitattu 2.11.2007]. Saatavissa: [http://www.teosto.fi/teosto/websivut.nsf/0/b89fc5fabd46784ac22572910050396e/\\$FILE/Radiotoiminnan%20hinnasto%201.1.2007%20alkaen.pdf](http://www.teosto.fi/teosto/websivut.nsf/0/b89fc5fabd46784ac22572910050396e/$FILE/Radiotoiminnan%20hinnasto%201.1.2007%20alkaen.pdf)

Säveltäjän tekijänoikeustoimisto Teosto Ry. 2007. FM-radiolähetysten samanaikainen ja muuttamaton välittäminen Internetissä [verkkodokumentti]. [Viitattu 2.11.2007]. Saatavissa: [http://www.teosto.fi/teosto/websivut.nsf/0/a22695a6952d603ac22572890042a5e7/\\$FILE/FM-radio.pdf](http://www.teosto.fi/teosto/websivut.nsf/0/a22695a6952d603ac22572890042a5e7/$FILE/FM-radio.pdf)

Viestintäviraston sivut 2007. [verkkodokumentti]. [Viitattu 20 ja 25.10.2007]. Saatavissa: <http://www.ficora.fi/index/palvelut/palvelutaiheittain/radiotaajuudet.html>, <http://www.ficora.fi/index/palvelut/palvelutaiheittain/tvjaradiotoiminta/tvjaradiotoimijat.html>, <http://www.ficora.fi/index/luvat/luvanvaraisetradiolaitteet/tvjaradiolahettimet/radperust.html> ja <http://www.ficora.fi/index/luvat/tvjaradiotoiminta.html>

13.6.2003/460 Laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä. Valtion säädöstietopankki. [verkkodokumentti]. [Viitattu 2.10.2007]. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030460>

Sähköpostit

Ala-Fossi, M. Radio Moreeni [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: anssi.lamminen@bit.spt.fi. Lähetetty 22.3.2007 klo 11.57. [Viitattu 22.3.2007].

Kangas, K. Radioluvista [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: anssi.lamminen@bit.spt.fi. Lähetetty 31.10.2007 klo 11.24. [Viitattu 31.10.2007].

Kangas, K. Radioluvista vielä [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: anssi.lamminen@bit.spt.fi. Lähetetty 1.11.2007 klo 10.35. [Viitattu 1.11.2007].

Koikkalainen, J. Lupa-asiakysymys [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: anssi.lamminen@bit.spt.fi. Lähetetty 15.11.2007 klo 13.29. [Viitattu 15.11.2007].

Laatikainen, T. Lupahakemuksista [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: anssi.lamminen@bit.spt.fi. Lähetetty 2.11.2007 klo 14.42. [Viitattu 2.11.2007].

Nurmi, C. Radio Kotvasen tulevaisuudennäkymät [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: anssi.lamminen@bit.spt.fi. Lähetetty 22.11.2007 klo 15.11. [Viitattu 22.11.2007].

Santamäki, O. Tietohallinnollinen kysymys [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: anssi.lamminen@bit.spt.fi. Lähetetty 12.11.2007 klo 8.09. [Viitattu 12.11.2007].

